

MØTEINNKALLING

Utvalg: BEIARN KOMMUNESTYRE
Møtested: Teams
Møtedato: 24.10.2022 **Tid:** 17:00

Eventuelt forfall meldes til tlf. 75569000
Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Innkalte:

Funksjon	Navn	Forfall	Innkalt for
Leder	André Kristoffersen		
Nestleder	Rune Jørgensen		
Medlem	Audgar Roald Carlsen		
Medlem	Marit Cicilie Moldjord		
Medlem	Tom Forstun Antonsen		
Medlem	Line Trones		
Medlem	Iris Skoglund		
Medlem	Håkon André Nordberg Sæther		
Medlem	Linda Tove Tverrånes Moen		
Medlem	Gisela Beate Engholm		
Medlem	Torbjørn Grimstad		
Medlem	Frank Einar Vilhelmsen		
Medlem	Espen Erling Karlsen		
Medlem	Irmelin Kristoffersen		
Medlem	Tommy Rasch		

SAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr.	Tittel
36/22	22/11	DELTAKELSE PILOTPROSJEKT BYGDEVEKSTAVTALE

Moldjord, 24. oktober 2022

Andre Kristoffersen
Ordfører

DELTAKELSE PILOTPROSJEKT BYGDEVEKSTAVTALE

Saksbehandler: Ole Petter Nybakk
Arkivsaksnr.: 22/11

Arkiv: U01

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
35/22	Formannskapet	14.09.2022
36/22	Beiarn Kommunestyre	24.10.2022

Rådmannens innstilling:

Sammen med Saltdal kommune søker Beiarn kommune deltakelse i pilotprosjektet «Bygdevekstavgtale». Søknaden har bakgrunn i demografiske utfordringer og behov for økt bosetting, tilgang på kompetent arbeidskraft og fremtidsrettet næringsutvikling.

Så snart en deltakelse er avklart vil det, i samarbeid med Saltdal kommune, bli etablert et eget prosjektstyre for Bygdevekstavgtalen.

Inntil videre håndteres saken av ordfører Andre Kristoffersen og Anne-Maren Wasmuth samt Elin B. Johannessen fra administrasjonen.

Saksutredning:

Bygdevekstavgtaler er et nytt distriktpolitisk virkemiddel for utvikling på bygda. Kommunal- og distriktsdepartementet lyser ut midler til en pilot hvor en jobber frem forslag til avgtale for samordning av virkemidler mellom kommune og stat.

Saltdal kommune ønsker å delta i lag med Beiarn. Minst én kommune må ha sentralitet 6 (Beiarn har 6, Saltdal har 5), og vise til dokumenterte utfordringer som demografisk ubalanse og sårbarhet i næringsstruktur. Bygdevekstavgtalen må ha betydning for bosetting, rekruttering av arbeidskraft og stimulere til fremtidsrettet næringsutvikling. Den skal ha betydning for generell samfunnsutvikling lokalt, gi nærliggende resultat i tid, adressere tverrsektorielle utfordringer og deltakerkommuner må vise til gjennomføringsevne.

Denne saken skrives for å sikre lokalpolitisk forankring av selve søknaden. Formannskapet i Beiarn har behandlet saken og godkjent at det ble utformet søknad i samarbeid med Saltdal. Det bekreftes at dette er gjort og at søknad er sendt innen frist.

Formannskapetets behandling av saken skjedde i møte 14. september då og vedtaket lyder:

Sammen med Saltdal kommune søker Beiarn kommune deltakelse i pilotprosjektet «Bygdevekstavgift». Søknaden sendes med bakgrunn i demografiske utfordringer og behov for økt bosetting, tilgang på kompetent arbeidskraft og fremtidsrettet næringsutvikling.

Administrasjonen gis fullmakt til, sammen med Saltdal kommune, å utforme søknad til Kommunal- og distriktsdepartementet, med søknadsfrist 30. september 2022.

Nærmere om bakgrunn:

Beiarn er blant de kommunene i landet med størst utfordringer innenfor demografi. En stor og vedvarende andel av befolkningen er eldre som har og vil ha et stort behov for offentlige tjenester. Vi har i tillegg kompetansemangel, behov for innovasjon, lite og sårbart næringsliv, og en stor andel unge som ikke trives. Vi må påregne strammere inntektsrammer som stiller krav til omstilling og effektivisering. Klimaendringer vil i tillegg utfordre oss på flere områder og som kommune har vi et lokalt ansvar for å bidra til å nå også de miljømessige bærekraftmålene.

Bygdevekstavgifter ses som en mulighet til samarbeid og nytenking for å møte noen av utfordringene.

15. august sendte Beiarn kommune inn interessemelding for deltakelse i pilotprosjektet «Bygdevekstavgift» sammen med Saltdal kommune. Vårt forslag til tema er utvikling av miljøtun; bærekraftige bofellesskap på tre til seks boenheter, rundt felles driftsbygg hvor en kan utvikle alt fra gårdsturisme til kontorfellesskap for innovasjon innenfor landbruk eller andre næringer. Dette blir et nytt botilbud i begge kommuner som forventes å særlig tiltrekke unge mennesker. Bomiljøet gir fellesskap for tilflyttere som ønsker å bo nært naturen, dyrke og drive småskala landbruk, og kan gi grobunn for kreativitet og nytenking. Saltdal kommune har innspill som retter seg særlig mot innovasjon og mulighet for å danne nettverk av unge og kreative hoder i begge kommuner som kan skape framtidsette bedrifter og bidra til økt sysselsetting.

Frist for å søke deltakelse i pilot var 30. september 2022.

Med utlysningen til bygdevekstavgift kan det søkes om inntil to millioner kroner til fase 1 for å forberede avtaleutkast med staten. Midlene kan benyttes i 2022 og 2023, og kan blant annet innbefatte prosjektledelse. **Resultatet** av fase 1 skal være utkast til hva kommunene ønsker å gjøre avtale med staten om. Utkastet skal foreligge innen 1. oktober 2023. Endelig utkast til treårig avtale skal behandles av de nye kommunestyrene innen 15. november 2023 og ettersendes departementet.

Vurdering:

I Kommuneplanens samfunnsdel 2020 – 2030 har kommunestyret påpekt økende behov for ressurser og kompetanse til bygda med bakgrunn i økende eldre befolkning. Planen har unge og unge familier som ett av fire satsingsområder. Utvikling av miljøtun er et tiltak for å være attraktivt bosted og gi økt sjanse for bli-lyst hos unge familier. Det imøtekommer ønsker om en bærekraftig framtid og et godt bo- og oppvekstmiljø. Samtidig kan et samarbeid med Saltdal kommune gi miljø- og klimavennlige arbeidsplasser i regionen. Til sammen kan kommunene tilby interessante boliger og arbeidsplasser. Dette er et synlig tiltak som vil bidra til positivt omdømme og kan ha overføringsverdi til andre distriktskommuner. Gjennom en bygdevekstavgift kan kommunene få økonomisk støtte og drahjelp i form av statlige kompetansemiljø, for å utvikle en bo-modell som er bærekraftig og virker attraktiv for unge og unge familier.

Vedlegg:

Kommunene Saltdal og Beiarn sin søknad om deltakelse i Bygdevekstavgift.

22/11-2 U01

Bygdevekstavnale

Interessemelding fra Saltdal og Beiarn kommune, Nordland fylke

Levende lokalsamfunn

- ▶ Vi trenger rekruttering til arbeidsplasser, attraktive boliger, kreative hoder som skaper innovasjon og glade unger som sprer latter i nærmiljøet
- ▶ Vi vil utvikle møteplasser for nettverksbygging, næringsutvikling og bærekraftig nyskaping
- ▶ Saltdal og Beiarn er tradisjonelle landbrukskommuner med felles utfordringer og sammenfallende muligheter
- ▶ Vi er to av ti kommuner i Saltenregionen som har svært god tradisjon for samarbeid og kultur for å gjennomføre i lag
- ▶ Vi sikter høyt med sterkt engasjement for bygdene våre, og begynner å bli gode på synlighet og historiefortelling i sosiale medier
- ▶ Beiarn har sentralitet 6, Saltdal 5

Vekst på bygda

- ▶ Vi vil skape nye samarbeidsrelasjoner gjennom offentlig, regionalt og kommunalt apparat for å sikre framtidsetta bygdeutvikling
- ▶ Vi vil jobbe for
 - utvikling av innovasjon og spennende arbeidsplasser
 - bærekraftige bo-konsept som tiltrekker unge tilflyttere
 - sosial infrastruktur som gir bli-lyst

Bærekraftig miljøtun

- ▶ Vi vil utvikle «grønne» boenheter rundt felles driftstun for unge tilflyttere som er opptatt av miljø og vil være nært naturen
- ▶ Småbruksdrømmen lever i beste velgående, men mange landbrukseiendommer brukes i dag som fritidsbolig
- ▶ Et miljøtun er arealeffektivt, gir felleskap, støtte og læring, kan fremme kreativitet og innovasjon, skaperglede og øke gjennomføringsevnen
- ▶ Konseptet er et nyskapende bofellesskap med potensiale for utvikling f.eks. innenfor matsikkerhet, den blå åkeren som ressurs, naturbaserte reiselivsopplevelser, sjølberging, sirkulærøkonomi og gjenbruk, mm.
- ▶ Helhetlig framtidretta utvikling for attraktivitet;
Jobb + bolig + nettverk = økt sannsynlighet for tilflyttere som blir værende

Framtidsretta næringsutvikling

- ▶ Kan vi presse gresset på en måte som gir fôr med lik kvalitet som før og samtidig skille ut et stoff som gir fôr til oppdrettsnæringa?
- ▶ Papirkrise innen 2027 - Verden vil oppleve mangel på papir. Hva kan vi bruke?
- ▶ Hvordan kan landbruksavfall og -plast gå fra avfall til ressurs?
- ▶ Kan produksjon av sopp og lav på halvratne tømmerstokker bli ettertrakta som lokalprodusert mat for restauranter eller til viktig medisinsk bruk?
- ▶ Med en bygdevekstavgift vil vi knytte til oss kompetanse og forskermiljø som styrker innovasjonsgraden i prosjektet, skaper spennende arbeidsplasser og gir overføringsverdi utenfor kommunene våre
- ▶ Vi nevner blant annet Telemarksforskning som kan se oss i tiårsperspektiv, Husbanken og NIBIO som vi allerede samarbeider godt med, Salten Regionråd som er et viktig, aktivt og effektivt samarbeidsorgan i regionen

Beiarpuls + Saltdalssjarm

- ▶ Med høy Beiarpuls og sterk Saltdalssjarme er vi meget motiverte for å spille på lag med gode aktører for skape bygdeutvikling som gir vekst og sender positive ringer ut i samfunnene våre
- ▶ «Vi vil lykkes fordi vi er små nok til å få til store ting sammen»